

A HTMT HÍREI

Uray Zoltán kolozsvári vívó élményei a 69 évvel ezelőtti ötkarikás játékokról

A 90. életévét ősszel töltő dr. Uray Zoltán, az MTA külső tagja közel hetven évvel ezelőtt, 1952-ben vett részt a helsinki olimpián. Ötkarikás élményeiről számolt be lapunknak. Két emberöltő telt el a helsinki olimpia óta, amelyen ön is részt vett a román vívóválogatott tagjaként. Természetesen emlékszem, hiszen abban az időben egy fantasztikus ajándék volt az, hogy az ember olimpiára mehessen. Szerencsém volt, mert az országos bajnokság volt a válogató, azon második lettem, így nem tudtak kiejteni. [...] Akkoriban nem voltunk túlságosan jó viszonyban a nyugati államokkal, és a Szovjetunió delegációja kijelentette, ők a nyugati táborba nem mennek, csináljanak a szervezők egy külön tábort a szocialista ország sportolójának. El is készült a szálláshely Helsinkitől pár kilométerre egy szigetcskén. Gyakorlatilag egy kaszánya volt ott, azon belül minden szocialista ország kapott egy épületet. A nyugatiak olimpiai táborát nem is láttuk. [...] Egyáltalán nem volt megengedve az ismerkedés. Kolozsvár nagyon szépen képviseltette magát, hiszen négyen voltunk a városból: Guráth Béla, Szántai János, Kökössy Mihály és jómagam. Mi egy szobában voltunk, és minden négy ember mellé ki volt rendelve egy szekus tiszt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Népszerű a nemzetközi kapcsolatok és a szakfordítói képzés az ungvári magyar intézetben

Az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) 1963 óta a kárpátaljai magyarság egyik bázis-intézménye, amely az elmúlt több mint fél évszázad során több ezer diplomás tanárt, kutatót, közéleti személyiséget adott a nemzetnek. Az UNE Ukrán–Magyar Oktatási–Tudományos Intézete (UMOTI) hat szakirányra hirdetett felvételt a 2021-2022-es tanévre [...] A korábbi évekhez hasonlóan az idén is kizárólag elektronikus formában lehetett jelentkezni a felsőoktatásba. Ottjártunkkor megtudtuk, az intézményben a két legfiatalabb szak a legnépszerűbb. – A fordítói szak még csak második éve indult, de már sokkal több jelentkezőnk van, mint tavaly – mondta el Imre Gyula, az UMO TI tanulmányi igazgatóhelyettese, a felvételi bizottság felelős titkára. – Ez a szak elsősorban az ukrán anyanyelvűeket célozza meg, akik a magyar nyelvet nulláról, teljesen az alapoktól kezdik tanulni. [...] Általában a nemzetközi kapcsolatok szak a legnépszerűbb, de emellett sokan érdeklődnek a magyar nyelv és irodalom tanári szak iránt is. Ez már az elmúlt két évben is így volt. Vannak államilag támogatott helyeink, a matematikán 6, a fizika szakon sajnos csak 3, a magyar nyelv és irodalom szakon 8, illetve a nemzetközi kapcsolatok szakra is sikerült kettőt szereznünk...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Új szakág a felnőttképzésben

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán közel két évtizede folyik felnőttképzés, [...] a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel együttműködve ezúttal Gyógynövények gyűjtése, termesztése és felhasználási lehetőségei a Kárpát-medencében címmel hirdettek tanfolyamot, melyet tizenkilencen végeztek el sikeresen. Ők július 29-én vehették át tanúsítványukat a Rákóczi Főiskolán. Váradi Natália, a Rákóczi Főiskola Felnőttképzési Központjának vezetője, az MTA külső köztestületének tagja az oklevéladón elmondta, hogy a harminc órás képzés folyamán a résztvevők betekintést nyertek a gyógynövényeket, gyógynövény-termékeket előállító ágazat működésébe, megismerkedtek a gyógynövénygyűjtés, -termesztés és -felhasználás mikéntjével, módjaival, sajátosságaival...” Forrás: Karpinfo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A plagizálók felmentését „elősegítő” törvénytervezet ellen tiltakoznak akadémikusok és civilek

Nyílt levéllel fordult Klaus Iohannis államfőhöz az akadémiai és civil szféra képviselőinek egy csoportja, amelyben arra hívják fel a figyelmet, hogy az Egyetemi Címeket és Okleveleket Tanúsító Országos Tanács (CNATDCU) megszervezésére és működésére vonatkozó szabályzatot módosító tervezete, és különösen a plágiumgyanús ügyek elbírálásának javasolt metodológiája valójában a plagizálók felmentésének burkolt formája, és az akadémiai csalást bátorítja. A nyílt levelet 13 civil szervezet képviselői, valamint több mint 160, Romániában és külföldön tevékenykedő egyetemi tanár és kutató írta alá. [...] Ez a folyamat bürokratizálódásához és túlzott megnehezítéséhez vezetne – állítják az Agerpres beszámolója szerint a levél aláírói. Klaus Iohannis államfő csütörtökön reagált a nyílt levélre, és azt üzentte a törvénytervezet kezdeményezőinek, hogy vegyék figyelembe az abban megfogalmazott aggodalmakat...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Eltérő járványellenes stratégiával készülnek a romániai egyetemek a 2021-2022-es tanévre

Eltérő járványellenes stratégiával készülnek a romániai egyetemek a 2021-2022-es tanévre. Míg a Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) közölte, hogy jelenléti oktatásra csak a beoltott, a betegségen átesett vagy negatív tesztet felmutató diákokat fogadja, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) valamennyi diákját jelenléti oktatásra várja, védettségtől függetlenül. [...] Az első, 2021 júliusában megrendezett felvételi ülészeket követően 9735 új hallgató csatlakozik a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) akadémiai közösségéhez. Az egyetemre a felvételi időszak alatt beiratkoztak megyei (történelmi régiók szerinti) megoszlása a következő: Kolozs megye – 20%; Erdély régió (Kolozsvár kivételével) – 38,48%; Máramaros régió – 12,18%; Körösvidék – 4,34%; Bánság régió – 2,85%; Moldva – 12,65%; Román-alföld – 6,81%; Bukarest – 1,41%. Ugyanezen felvételi ülészek keretében, első évre 35 országból 1374 hallgató küldte be felvételi iratsomóját, a legtöbben a Moldvai Köztársaságból, majd Magyarországról, Olaszországból...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Felmérés: A kisebbségi helyzetből fakad az erdélyi magyarok konzervativizmusa

Egy felmérés szerint a romániai lakosság nagy többsége a családot, a gyerekeket, a nevelést, a vallást és a keresztény értékeket tartja igazán fontosnak, az RMDSZ-re voksolók pedig majdnem száz százaléka konzervatívként határozza meg magát. Székely István politológus, a szövetség ügyvezető alelnöke úgy véli, inkább a kisebbségi helyzetből fakad az erdélyi magyarok konzervativizmusa. Az RMDSZ szavazótáborában a legmagasabb azok aránya, akik a szexuális kisebbségek jogaival kapcsolatos nemzetközi szintű kampány kapcsán konzervatívnak tartják magukat – derül ki az Avangarde júliusi felméréséből. Ebből fontos az egyház, a vallás szerepe az erdélyi magyar társadalomban, hiszen a közvélemény-kutatásokban az erdélyi magyarok vallásossága inkább a román többség szintjéhez áll közelebb, mint a magyarországihoz, amely lényegesen alacsonyabb, fejtette ki a Krónikának a politológus...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Törvényt sért a magyar beadványokra románul válaszoló marosvásárhelyi városháza

Újra kell „tanulnia” a magyar nyelv használatát, a törvény betartását és nem utolsósorban saját polgárainak tiszteletben tartását a marosvásárhelyi városházának, amely a magyar nyelven írt beadványokra újabban kizárólag románul válaszol. Portik Vilmos, Marosvásárhely alpolgármestere belső körlevélben volt kénytelen felszólítani a városházi vezetőket, hogy tartsák tiszteletben a közigazgatási törvény rendelkezéseit, és magyar nyelvű lakossági beadványokra szintén magyarul válaszoljanak. A mintegy két évtizede hatályos közigazgatási törvény tisztán fogalmaz: azokon a településeken, ahol a kisebbségi lakosság aránya eléri a 20 százalékot, a közösség tagjai nemcsak hogy használhatják anyanyelvüket a helyhatóságokkal való kommunikációban, de az önkormányzatoknak kötelességük ugyanazon a nyelven válaszolni, amelyen az érintettek hozzájuk fordultak. Kíváncsiságból tesztelni kezdtük a rendszert, és három, a „tisztelet városi illetékeseknek” címzett kérvényt nyújtottunk be. Csakhogy a válaszlevelek mindegyikét kizárólag románul fogalmazták meg, teljesen megfélemlítve a magyar nyelvű változat csatolásáról...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Az író tábor a mennybe megy

Megtartotta az évente megrendezésre kerülő nyári táborát a Látó folyóirat. Demény Péter foglalta össze a Transindex számára, hogy milyen is, ha ennyi íróember gyűl össze egy helyen. [...] Karikás ostor pattogása fogad Nyárádszentmártonban, a Látó-tábor nulladik napján. Van, aki már megérkezett, van, aki ez után érkezik -egyelőre téblábolunk, ismerkedünk...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás és kötet: Románul is a déli harangszóról

Harangtörténeti konferenciával nyitották meg Szegeden július 23-án a XVI. Nándorfehérvári Emléknappokat. A szegedi konferencián ennek kapcsán értékes hozadékkal szolgált a magyar harangkutatók csoportja. És mert az erdélyi és a székelyföldi (marosfelei, székelyudvarhelyi, segesvári, gyergyószentmiklósi, nyárádszeredai és sepsiszentgyörgyi) harangkutatókat is nyilván tartják az anyaországban, hatan kaptunk erre megtisztelő meghívót [...] Erdélyiekként elsősorban kiemelni prof. dr. Visy Zsolt A déli harangszó Magyarországon és a nagyvilágban – Tragerea clopotelor la prânz în Ungaria și în lume című magyar és román nyelvű kötetét, hadd tudják meg itt mifelénk is, hogy a déli harangszó magyar kincs...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Előadás: Románia címeréről

Románia címerének alakulásáról, mai formájához vezető útjáról a centenáriumi napján Szekeres Attila István heraldikus, az MTA külső köztestületének tagja tartott vetített képernyős előadást Sepsiszentgyörgyön, a Lábás Házban. Az előadó elmondta, tudtával országshoz az Erdélyi Címer- és Zászlótudományi Egyesület által szervezett eme rendezvényen kívül sehol másutt nem emlékeztek meg az alkalomról. Ennek okát nem abban látja, hogy alkotója magyar címerművész, hiszen ez a tény, mint kiemelte, szakmai körökben sem volt közismert, éppen ezért, tette hozzá, országos és nemzetközi konferenciákon egyaránt igyekszik népszerűsíteni Keöpeczi Sebestyén József Románia arculatának kialakításában játszott szerepét...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Gondolatok Horváth Levente festészeti tárlatáról

A sepsiszentgyörgyi Lábás Ház történelmi épülete immár közel húsz éve a helyi és az erdélyi kultúra szolgálatában áll, elsősorban a képzőművészeti megnyilvánulások terén. 2020-tól a Székely Nemzeti Múzeum felújítása miatt immáron ez a rangos kulturális intézmény rendez tárlatokat az épület kiállítótermeiben és most első alkalommal ennek pincegalériájában. A kortás erdélyi képzőművészek újabb munkásságát hivatott e kis galéria bemutatni, az alkotási szakma elkötelezett képviselőinek kíván egy kiállítófelülete, manifesztációs közege lenni. [...] Horváth Levente kiállításának, műveinek van egy örökösen belső elvonulásra, de a világ tapasztalt dolgaitól nem elforduló, serkentő hatása, mélyen átértett üzenete. Mindez – ahogy a tárlat címe is utal rá – a természet és ember alkotta felületeken vibráló fényérzékenységet, a művészet és a megélt mindennapjaink iránti érzékenységet sugall...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: László Attila főesperes-plébános

László Attila Kolozs-dobokai főesperes-plébános pontosan egy évvel interjúnk készítése előtt, 2020. július 27-én vette át a kolozsvári Szent Mihály-plébánia vezetését. Az előljárót tapasztalatairól, céljairól kérdeztük. [...] Mint fogalmazott, arra biztatták, hogy álmódjon, és így is tett: új, többfunkciós épületegyüttes kialakítását fiatal családoknak, rászorulóknak lakásokat, egyetemistáknak kollégiumot, új óvodát, és otthoni beteggondozásra szakosodott intézetet tervez. Meggyőződése: a közösség a találkozások révén erősödhet, ezért minél több embert szándékszik megszólítani, bevonni a közösségi életbe. Örömmel számolt be arról is, november 20-án ünnepelhetjük a Szent Mihály-templom hivatalos átadását. [...] Ugyanakkor új emberként meg kellett szokni a környezetet; kihívás volt a kisváros után ekkora városba érkezni. Rossz volt az is, hogy nem lehetett a gyermekekkel, fiatalokkal találkozni, foglalkozni, mert online működött minden, és kimaradt a személyesség, az egyik legfontosabb dolog, amire a mi hivatásunknak és életünknek épülnie kell. [...] Milyen ennek az egyházközösségnek a jellege? Mi mondható el az elhalálozások, születések arányáról? – Bárkit kérdeztem statisztikai adatokról eddig, mindenki más számot mondott...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Az erzsébetvárosi örmény múlt

Erzsébetvárosba a 17. században telepítette le I. Apafi Mihály fejedelem az örményeket, saját birtokára hozatva őket, amelyet ekkor még Ebesfalvának neveztek. Szarvasmarha-tenyésztéssel, bőrfeldolgozással, bortermesztéssel foglalkoztak itt, és nagy szerepük volt a város rohamos fejlődésnek indulásában...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A világörökség része a dunai limes

A minősítést a német, az osztrák és a szlovákiai területeken végigfutó római kori határszakasz emlékei kapták meg pénteken – köztük a Kelemantia katonai tábor, amely Izsán található. A döntés az UNESCO Világörökségi Bizottságának 44. ülésén született meg a kínai Fuzhou városában. A másik szlovákiai helyszín a Pozsonyhoz tartozó Oroszvár mellett található. Mindkét építészeti emlék eredetileg hídfőerőd volt, amelyek Pannóniát védték főleg a germán törzsektől, illetve innen indultak ki a légiók támadásai a 2. és 5. századok között. A kulturális minisztérium közölte, szlovákiai részről több intézmény sokéves munkája áll a siker mögött. A Műemlékvédelmi Hivatal irányításával a Pozsonyi Városi Múzeum, a Komáromi Duna Menti Múzeum, a Szlovák Tudományos Akadémia Régészeti Intézete, valamint a pozsonyi és az izsai önkormányzatok közösen dolgoztak a cím elnyeréséért. [...] „A rendőrség folyó menti járőrei a Nagyszombati Egyetem Klasszikus Régészeti Tanszékével és a Szlovák Tudományos Akadémia Régészeti Intézetével együtt részt vesznek a Duna aljának átkutatásában Izsán (Komáromi járás) a római tábornál...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kötet: Felvidéki portrék és történetek

Új kiadvánnyal bővült a felvidéki irodalmi és művelődéstörténeti emlékek kincsestára. Felvidéki portrék és történetek című könyvében Oros László, a Bibliotheca Pro Patria magánkönyvtár megálmodója és létrehozója rajzol portrékat azokról a jeles személyiségekről, alkotókról, akiknek az emlékei megtalálhatók a könyvtárban. A mátyusföldi Felsőszeli egy csendes utcácskájában bújjik meg a felvidéki magyar irodalomtörténet és kultúra páratlan intézménye, a Bibliotheca Pro Patria. [...] Oros László 1977 óta gyűjti a (cseh)szlovákiai magyar kiadványokat. A páratlan gyűjtemény legtöbbször a szerző dedikálásával vagy ajánlásával van ellátva. [...] Napjainkban közel kilencezer kiadvány található meg a Bibliotheca Pro Patriában, Pázmány Péter írásaitól kezdve egészen a népszerű kortárs felvidéki szerzők munkáig. A könyvtárat patronáló Lanz Roland, a Pannonia Polgári Társulás elnöke szerint Oros László azonban nemcsak a Bibliotheca Pro Patria létrehozásával, annak gondozásával és folyamatos gyűjtéssel gazdagította az utókort, szerzőként is jegyzi őt a felvidéki szakirodalom. Legújabb könyve, amelynek ősbemutatójára Felsőszeliben került sor, a Felvidéki portrék és történetek címet kapta. A kiadvány részletes portrékat rajzol olyan jeles felvidéki személyiségekről, akik az irodalom, a művészet, a kultúra területén alkottak, de nevük és történeteik a feledés homályába vesztettek volna. A történetek egytől egyig a Felvidékhez kötődnek, a kiadvány irodalomtörténeti jelentősége vitathatatlan...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

A 27 hektárnyi Tajba Nemzeti Természetvédelmi Terület értékei

Szlovákiában egyetlen eredeti teknősfaj él, ez pedig a mocsári teknős. Veszélyeztetett fajról van szó, legfontosabb szaporodási helye a 27 hektárnyi Tajba Nemzeti Természetvédelmi Területen található Bodrog folyó holtága, Bodrogszerdahely közelében. Populációját jelenleg elsősorban az éghajlati viszonyok befolyásolják negatívan. A teknősökkel kapcsolatos alapvető kutatásokat a Latorca Tájvédelmi Körzet a Fauna Carpatica civil egyesülettel együttműködve végzi. Becslésük szerint a Bodrogtóban mintegy 100-150 felnőtt teknőspéldány él, akik a csodával határos módon túléltek azokat a kedvezőtlen időszakokat, amikor a Tajba teljesen kiszáradt. Ugyanakkor bizonyos korú példányok (1-6 év) hiányoznak. [...] A nőstény teknősök május 20-ától június 25-éig homokos talajba ástott fészkelőlyukba rakják tojásaikat, átlagosan 13 darabot. A legtöbb tojás, amit itt egy fészekben találtak, 25 darab volt, ez a faj esetében világrekordnak számít. A teknősökről szóló irodalom szerint a faj akár 120 évig is élhet, a Tajba területén talált legidősebb példány viszont csak 40 év körüli...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Szerbia az olyan külföldi beruházókat vonzza, akiknek olcsó munkaerőre van szükségük

Tanja Jakobi, a Közpolitikai Kutatóközpont ügyvezető igazgatója a Politikának elmondta, hogy Szerbia még mindig elsősorban az olyan beruházókat vonzza, akiknek olcsó munkaerőre van szükségük, különösen, ha megnézzük, hogy a munkaközvetítőnél milyen a munkára várók iskolai végzettsége. "Pár napos kiképzést kapnak és már dolgozhatnak is valamelyik itt beruházó külföldi cégnél. Persze, ilyenkor a fizetés is alacsony...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Videó: Akácfa hűvösében alkotnak a művészek Temerinben

41. alkalommal rendezték meg a Temerini Alkotóműhely és Képzőművészeti Tábor. Több vajdasági településről érkeztek fiatal alkotók, hogy egy héten keresztül tanuljanak és új technikákat sajátítsanak el. Idén 19 fiatal művész ment ki a Hevér Tanyára, hogy a Jegricska folyó partján, az akácfa hűvösében alkosson szabadon. A középiskolás és egyetemista résztvevők többsége első alkalommal van jelen, de voltak visszatérők is. Az alkotói folyamat 2008. óta épül egy meghatározott téma köré. Az idei tábor témája a Mítosz. A tábor elején a résztvevők körüljárták a mítosz tartalmát és jelentését, hogy könnyebben kapjanak ötletet. A fiatal alkotók számos technikával dolgoztak...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Megjelent a Hírvivő 1000. száma

Megjelent a Hírvivő katolikus hetilap ezredik száma. Ebből az alkalomból az ünnepi számok hagyományait követve a lap első és utolsó oldala színes nyomtatásban kerül az olvasókhoz. Dobó Tibor főszerkesztő és Utsi Jenő felelős szerkesztő a számok tükrében emlékeznek vissza az elmúlt húsz évre, a kezdetekre. [...] A Szabadkai Egyházmegyében javában zajlanak az áthelyezések, így a Hírvivő folyamatosan tudósít az aktuális elköszönésekről, illetve az új plébánosok köszöntéséről. Ezúttal Szakály József atya topolyai beiktatásáról és Nebojša Stipić csantavéri káplán búcsúmiséjéről olvashatnak képes beszámolót. Zentán aranymiséjét ünnepelte Nagy József atya, akivel életútjáról beszélgetett a lap munkatársa...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Kiállítás: Képeken a „Palicsi Olimpiai Játékok”

Palicson a tópart Női strand előtti részén Dr. Pásztor Bálint, a szabadkai Városi Képviselő-testület elnöke és Vermes Mihály, a Palicsi Olimpiai Játékok létrehozójának, Vermes Lajosnak az unokája mutatta be a sétányon újonnan elhelyezett, a palicsi olimpiát bemutató táblákat, amelyeket tartományi eszközökből állítottak fel. [...] Palicson a tóparti sétány Vermes Lajos nevét viseli, 2004-ben emlékművet meg szobrot állítottak tiszteletére az általa építtetett Bagolyvár tövében, így adódik a kérdés: elképzelhető-e, hogy a közeljövőben felújítják a Bagolyvárat, ami akár Vermes vagy például a szabadkai olimpiások múzeumaként működne Palicson...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szabó-Hangya Teréz: „Az újságírók között elismerést kapni nagy szó”

Ha újságíróként vagy magánemberként egy-egy szabadkai kulturális eseményen járok, biztos lehetek benne, hogy Szabó-Hangya Teréz – vagy ahogyan többen ismerik –, Teca ott lesz. [...] Nemrég Áder János, Magyarország köztársasági elnöke Magyar Arany Érdemkereszttel tüntette ki, ez után pedig elnyerte a Vajdasági Magyar Újságírók Egyesülete életműdíját. Milyen érzés ilyen rövid idő alatt két ilyen rangos elismeréssel gazdagodni? – A kettő között nagy különbség van. Én ugyanaz vagyok, és mindkét adományozó ugyanazokat a dolgokat ismerte el, viszont nagy szó a szakmától díjat kapni. [...] Többéves munkatapasztalattal a háta mögött van összehasonlítási alapja azzal kapcsolatban, hogy milyen volt régebben újságírónak lenni és milyen ma, amikor az internet világában minden információ elérhető, és a technikai eszközök is folyamatosan fejlődnek. Mikor volt jobb és könnyebb

dolgozni? Régebben vagy napjainkban? – Kettős érzés van bennem, mert egyrészt a körülményeknek és a technikai adottságoknak köszönhetően sokkal könnyebb újságot írni, régen viszont az újságírókat jobban elismerték a társadalomban...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk >](#)